

Bogusław Gediga

Opole - Ostrówek

Informator Archeologiczny : badania 11, 186-187

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z okresem wczesnego średniowiecza łączymy formy garnków o osowatym profilu, niejednokrotnie zdobionych rytym ornamentem grzebykowym. Na podkreślenie zasługuje znalezisko grzebienia zdobionego plastyką antropomorficzną. Wspomniany grzebień posiada po stronie spodniej znak w kształcie libry X. W obrębie jamy razem z grzebieniem współwystąpił siery żelazny oraz duże fragmenty naczyń górą obtaczanego, które wstępnie można datować na VIII-X wiek.

W warstwie kulturowej i w poszczególnych obiektach wystąpiła duża ilość materiału osteologicznego, niekiedy noszącego ślady obróbki.

Kontynuacja badań w następujących sezonach wykopaliskowych jest przewidziana.

NOWA HUTA - Pleszów
woj. krakowskie
Stawowisko 19

patrz
okres wpływów rzymskich

OPOLE - Ostrówek

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Zakład Archeo-
logii Nadodrza we Wrocławiu

Badania prowadził doc.dr hab. Bogusław Gedejda wraz z zespołem z Pracowni Archeologii Śląska ZAN IHEN PAN we Wrocławiu. Finansował WKZ w Opolu. Dwa-dziesiąt trzech sezon badań. Gród - miasto wczesnośredniowieczne /pozycja konstrukcyjna /XI i pocz. XII w./.

Zakończono wieloletnie badania wykopaliskowe na Ostrówku w Opolu, których celem było poznanie kształtowania się ośrodka miejskiego oraz jego kultury we wczesnym średniowieczu następcy podjęte ponownie w 1977 roku w związku z planowym zagospodarowaniem terenu badań.

Pracami wykopaliskowymi objęty był obszar około 1,5 ara. Prowadzono eksploatację nawarstwień związanych z późnymi konstrukcjami D i E, z początku XII i 2 połowy XI wieku. Na odcinku tym odłożone zostały kolejno konstrukcje budynku nr 73 z poziomu D i częściowo E, oraz fragmenty budynków nr 59 i 67 z poziomu D i E, ponadto konstrukcje ulicy nr 5 oraz domu 75 z poziomu D i bardzo słabo zachowane pozostałości konstrukcji ulicy nr 1 z poziomu E. Odkryte obiekty uzupełniają plan zabudowy grodu - miasta w 2 połowie XI wieku i mieszczą się w jego zasadniczych założeniach uchwyczonych w trakcie dotychczasowych badań.

W wyeksplorowanych nawarstwach poza materiałem o masowym charakterze występowania jak ceramika i kości, wystąpiły

fragmenty skóry w tym jeden trzewik, dalej przedmioty drewniane ich fragmenty m in. klepka, fragment prawdopodobnie płoży sań, pławiki z kory, przęśliki wapienne i stożkowy odważnik z wapienia, fragment zdobionej okładziny z kości, fragment łyżki kościanej, hetki z kości oraz półfabrykat uchwytu z rogu, nóż i szydło żelazne, kabłączek lub pierścionek z drutu zaplatanego, fragment pierścionka i paciorka szklanego oraz kilka łuczyw. Materiały z badań wraz z dokumentacją znajdują się w Pracowni Archeologii Śląska ZAN IHKM PAN we Wrocławiu.

Zakończenie badań wykopaliskowych na Ostrówku przewidziane jest na 1978 rok.

OSTROŁĘKA
Stanowisko Grodzisko-
Stare Miasto

Mazowiecki Ośrodek Badań
Naukowych w Warszawie

Badania prowadził mgr Marian Majka, konsultantem był dr Bogusław Gierlach. Badania finansował WKZ w Ostrołęce. Drugi sezon badań. Grodzisko wczesno-średniowieczne i średniowieczne. XI-XVI w;

Kontynuowano eksplorację wykopów z ubiegłego sezonu. Na podgrodziu stwierdzono istnienie dwóch faz osadnictwa zamykającego się w okresie od XII-XIII w. Wcześniejsze budynki z XII w., prostokątne o wymiarach około 5 x 3 m zbudowane były w konstrukcji zrębowej i słupowej. Były to chałupy naziemne, prawie nie zagłębione w ziemi. Zabudowa późniejsza XIII /?/ to obiekty mniejsze /około 3,5 x 2 m/ półziemiankowe, o konstrukcji prawdopodobnie słupowej. Jeden z obiektów był prawdopodobnie pomieszczeniem inwentarskim. Znalaziono dużą ilość kości zwierząt hodowlanych /nierogaczna i bydło/, a także kości zwierząt dzikich i szczątki ryb.

Nie zachowały się żadne inne szczątki organiczne. Z innych za-
bytków znaleziono żelazny nóż oraz liczne okucia żelazne i odważniki ołowiane.

W fosie odsłonięto resztki kamiennych filarów wspierających być może most wiodący z podgrodzia do grodu.

Na grodzisku pod 2 m warstwą nasypowego piasku zalega intensywna warstwa kulturowa, znamionująca istnienie drewnianej zabudowy XI-XII w. /ceramika/. Zabudowa ta i jej zniszczenie poprzedziła późniejszą przebudowę gródka.

Wydaje się, że XI-XII w. całe wnętrze gródka było zajęte przez intensywną zabudowę drewnianą.

Konstrukcja wału jest kompletnie zwięglona i trudno w tej chwili określić jej charakter. Była to prawdopodobnie konstrukcja typu rusztowego. W warstwie piasku nasypowego znaleziono brązowy krzyżyk XII w./?/.